ECLI:LV:AT:2022:1006.11130044919.12.L
Lieta Nr. 11130044919, SKK-425/2022
Krimināllietu departaments

Latvijas Republikas Senāts
LĒMUMS
Rīgā 2022.gada 6.oktobrī

Tiesa šādā sastāvā: senatori Ivars Bičkovičs, Anita Poļakova, Inguna Radzeviča,

iepazinusies ar apsūdzētā /pers. A/ un viņa aizstāves Ivetas Nikolājevas kasācijas sūdzībām par Vidzemes apgabaltiesas 2022.gada 15.februāra spriedumu, atzīst, ka ir pamats atteikt ierosināt kasācijas tiesvedību.

Apsūdzētais un viņa aizstāve kasācijas sūdzībās norādījuši, ka tiesa par Krimināllikuma 168.[1] pantā paredzēto noziedzīgo nodarījumu apsūdzētajam noteikusi panta sankcijā neparedzētu sodu – piespiedu darbu. Tādējādi tiesa pieļāvusi Kriminālprocesa likuma 574.panta 3.punktā norādīto pārkāpumu.

Turklāt lietā nav noskaidrots, kad un cik īsziņas apsūdzētais nosūtījis /pers. B/ (iepriekš – /Uzvārds/), līdz ar to pastāv šaubas par īsziņu īstumu un to patieso nosūtīšanas datumu. Lietā nav pierādīts, ka apsūdzētais, pārkāpjot aizliegumu tuvoties mājoklim, kurā pastāvīgi dzīvo /pers. B/, klauvējis pie durvīm, piespiežot /pers. B/ tās atvērt. Minētais norāda uz noziedzīga nodarījuma sastāva neesību. Tiesa nav motivējusi noziedzīgā nodarījuma objektīvās puses pazīmes. Kriminālprocess šajā daļā uzsākts nepamatoti. Turklāt par izdarīto noziedzīgo nodarījumu apsūdzētajam noteikts nesamērīgi bargs sods, jo tiesa, pārkāpjot Krimināllikuma 46.panta otrās daļas prasības, nav izvērtējusi noziedzīgā nodarījuma raksturu un radīto kaitējumu.

Tāpat /pers. A/ nav atzīstams par vainīgu Krimināllikuma 130.panta otrajā daļā paredzētajā noziedzīgajā nodarījumā, jo nav ticams, ka apsūdzētais /pers. A/, iesitot ar plaukstu /pers. C/, nodarījis cietušajam tiesu medicīnas eksperta atzinumā norādītos miesas bojājumus. Turklāt tiesa nemotivēti noraidījusi apelācijas sūdzībā izteiktos lūgumus, liedzot iespēju noskaidrot, vai apsūdzētais cietušajam iesitis ar plaukstu vai dūri. Minētajam ir būtiska nozīme lietas pareizā izspriešanā, jo cietušā liecības un tiesu medicīnas eksperta atzinums par šiem apstākļiem ir pretrunīgi. Tāpat tiesa nav vērtējusi pretrunas tiesu medicīnas eksperta atzinumā par miesas bojājumu nodarīšanas laiku un citiem atzinumā neprecīzi atspoguļotiem apstākļiem un faktiem. Ņemot vērā minēto, apelācijas instances tiesa pārkāpusi Krimināllikuma 4., 8., 9.pantā, Kriminālprocesa likuma 19.panta trešajā daļā, 124.panta pirmajā un piektajā daļā, 128.panta otrajā un trešajā daļā, 130.pantā, 511.panta otrajā daļā, 512.pantā, 564.panta ceturtajā un septītajā daļā, 573.panta pirmajā daļā noteiktās prasības, pieļaujot Kriminālprocesa likuma 574.pantā norādītos pārkāpumus, kā arī Kriminālprocesa likuma būtiskus pārkāpumus šā likuma 575.panta trešās daļas izpratnē.

Kriminālprocesa likuma 573.[1]panta otrās daļas 2.punkts noteic, ka tiesa var atteikties ierosināt kasācijas tiesvedību, ja, izvērtējot kasācijas sūdzībā vai protestā minētos argumentus, nerodas šaubas par pārsūdzētā nolēmuma tiesiskumu un izskatāmajai lietai nav būtiskas nozīmes judikatūras veidošanā.

Apelācijas instances tiesa, nosakot par Krimināllikuma 168.[1] pantā paredzēto noziedzīgo nodarījumu apsūdzētajam sodu – piespiedu darbu –, norādījusi, ka piespiedu darba jaunais nosaukums no 2022.gada 1.janvāra ir sabiedriskais darbs. Savukārt sabiedriskais darbs ir viens no Krimināllikuma 168.[1] panta sankcijā paredzētajiem soda veidiem.

No 2022.gada 15.februāra tiesas sēžu protokola izriet, ka apelācijas instances tiesa izvērtējusi un argumentēti noraidījusi apelācijas sūdzībā un tiesas sēdē izteiktos lūgumus par apsūdzētā nepilngadīgo bērnu nopratināšanu tiesā, papildu tiesu medicīniskās ekspertīzes noteikšanu un poligrāfa ekspertīzes noteikšanu. Apelācijas instances tiesa secinājusi, ka krimināltiesisko attiecību taisnīgam noregulējumam nav nepieciešams noteikt poligrāfa ekspertīzi un tiesas sēdē nopratināt apsūdzētā bērnus par notikumiem 2019.gada 20.aprīlī, jo nav nozīmes tam, vai apsūdzētais cietušajam iesitis ar dūri vai plaukstu, ņemot vērā to, ka apsūdzība celta par to, ka apsūdzētais vismaz vienu reizi ar roku iesitis cietušajam pa seju. Izlemjot lūgumu par papildu tiesu medicīniskās ekspertīzes noteikšanu, tiesa norādījusi, ka tai nav radusies nepieciešamība noskaidrot papildu jautājumus par tiesu medicīnas eksperta atzinumā norādīto /pers. C/ miesas bojājumu smaguma pakāpi un lokalizāciju, turklāt tiesu medicīnas eksperts /pers. D/ pirmās instances tiesā sniedzis liecības par minētajiem apstākļiem.

Senātam nerodas šaubas par pirmās instances tiesas lēmuma tiesiskumu šajā daļā un izskatāmajai lietai nav būtiskas nozīmes judikatūras veidošanā. Tādējādi šajā daļā konstatējams Kriminālprocesa likuma 573.[1] panta otrās daļas 2.punktā norādītais pamats atteikumam ierosināt kasācijas tiesvedību.

Kriminālprocesa likuma 573.[1]panta pirmā daļa noteic, ka tiesa atsakās ierosināt kasācijas tiesvedību, ja kasācijas sūdzība vai protests neatbilst šā likuma 569., 571., 572.pantā un 573.panta pirmajā daļā minētajām prasībām vai ja kasācijas sūdzība vai protests iesniegts par tiesas nolēmumu, kas saskaņā ar likumu nav pārsūdzams.

Atbilstoši Kriminālprocesa likuma 569.panta pirmajai daļai pārsūdzēšana kasācijas kārtībā ir rakstveida kasācijas protesta vai sūdzības iesniegšana Augstākajā tiesā par tāda apelācijas instances tiesas nolēmuma tiesiskumu, kurš vēl nav stājies spēkā, nolūkā panākt tā atcelšanu pilnībā vai kādā tā daļā vai arī tā grozīšanu juridisku iemeslu dēļ. Minētā panta trešā daļa noteic, ka kasācijas instances tiesa pierādījumus lietā no jauna neizvērtē.

Senāts konstatē, ka kasācijas sūdzībās atkārtoti apelācijas sūdzības argumenti par Krimināllikuma 168.[1] pantā paredzētā noziedzīgā nodarījuma objektīvās un subjektīvās puses neesību, kurus apelācijas instances tiesa ir izvērtējusi un argumentēti noraidījusi. Tiesa, izvērtējot lietā iegūtos pierādījumus, tajā skaitā /pers. B/, /pers. C/, apsūdzētā /pers. A/ liecības un lietai pievienotos ekrānuzņēmumus, atzinusi, ka apsūdzētais, pārkāpjot Vidzemes rajona tiesas 2019.gada 4.janvāra tiesas nolēmumā par pagaidu aizsardzību pret vardarbību noteiktos aizliegumus, vairākkārt ir ieradies /pers. B/ dzīvesvietā un klauvējis pie dzīvokļa durvīm, piespiežot /pers. B/ durvis atvērt, kā arī 2019.gada 7.jūlijā nosūtījis viņai piecas īsziņas – plkst.19.00, plkst.19.35, plkst.19.41, plkst.19.44, plkst.20.14.

Tāpat apelācijas instances tiesa secinājusi, ka lietā ir iegūti ticami, attiecināmi un pieļaujami pierādījumi apsūdzētā vainīgumam par to, ka viņš savstarpēja konflikta laikā tīši vismaz vienu reizi iesitis ar roku /pers. C/ pa seju, nodarot viņam vieglus miesas bojājumus. Pretēji kasācijas sūdzībās norādītajam apelācijas instances tiesa secinājusi, ka liecinieces liecībās un tiesu medicīniskās ekspertīzes eksperta atzinumā par cietušajam konstatēto miesas bojājumu nodarīšanas apstākļiem nav pretrunu.

Senāts jau iepriekš ir paudis atziņu, ka izvēle, kuriem pierādījumiem ticēt, bet kuriem nē, ir tās tiesas kompetencē, kas izspriež lietu pēc būtības. Arī

jautājums par to, vai lietā esošie pierādījumi ir vai nav pietiekami apsūdzētā vainīguma konstatēšanai, ir būtības jautājums, kas kasācijas kārtībā nav pārbaudāms (*Augstākās tiesas 2013.gada 3.jūlija lēmums lietā Nr. SKK333/2013 (15890002407), Augstākās tiesas 2020.gada 7.maija lēmums lietā Nr. SKK?184/2020 (ECLI:LV:AT:2020:0507.11170015617.6.L)*).

Apelācijas instances tiesa atzinusi, ka pirmās instances tiesa apsūdzētajam par Krimināllikuma 130.panta otrajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu noteikusi taisnīgu sodu, ievērojot Krimināllikuma 35.pantā norādīto soda mērķi un Krimināllikuma 46.pantā norādītos soda noteikšanas vispārīgos principus. Savukārt, atceļot pirmās instances tiesas spriedumu par /pers. A/ atzīšanu par vainīgu un sodīšanu pēc Krimināllikuma 168.[1] panta, apelācijas instances tiesa samazinājusi par pierādītu atzītās apsūdzības apjomu un mīkstinājusi apsūdzētajam pēc Krimināllikuma 168.[1] panta noteikto sodu.

Senāts atzīst, ka apsūdzētā /pers. A/ un viņa aizstāves I. Nikolājevas kasācijas sūdzību argumenti šajā daļā pauž viņu atšķirīgu viedokli par tiem secinājumiem, kādus izdarījusi apelācijas instances tiesa, izvērtējot lietā iegūtos pierādījumus un sodu ietekmējošos apstākļus, un vērsti uz to, lai panāktu apelācijas instances tiesas nolēmuma atcelšanu nevis juridisku, bet faktisku iemeslu dēļ, kas ir pretrunā ar Kriminālprocesa likuma 569.panta pirmo daļu.

Tādējādi šajā daļā konstatējams Kriminālprocesa likuma 573.[1] panta pirmajā daļā paredzētais pamats atteikumam ierosināt kasācijas tiesvedību.

Pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 573.panta trešo un piekto daļu, 573.[1] panta pirmo daļu un otrās daļas 2.punktu, tiesa

nolēma:

atteikt ierosināt kasācijas tiesvedību.

Lēmums nav pārsūdzams.

I. Bičkovičs A. Poļakova I. Radzeviča